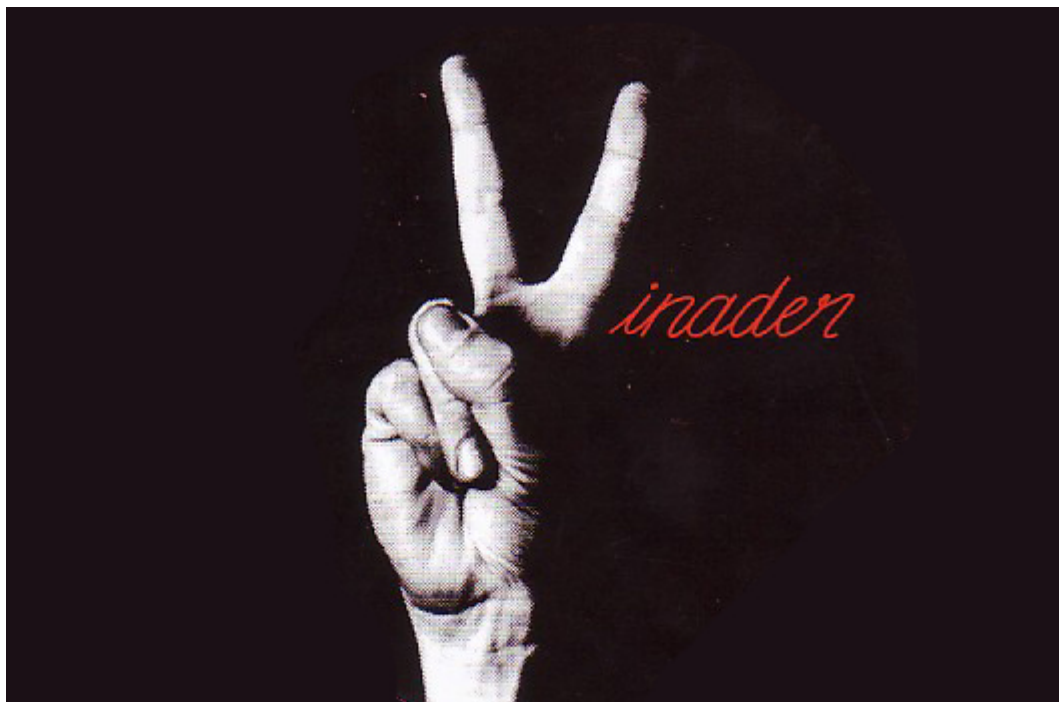

A cada taula, un Vinader

Roger Palà

El periodista **Josep**

Maria Huertas va deixar escrita una autobiografia que es titula 'Cada taula, un Vietnam'.

L'expressió volia ser record i reivindicació d'aquells temps de tardofranquisme i Transició en què el periodisme conqueria espais de llibertat pam a pam. Guerra de guerrilles a les redaccions en defensa de la dignitat, la de l'ofici i la col·lectiva. Terreny guanyat a la censura a base de petites victòries quotidianes. A cada taula un Vietnam. O el que és el mateix: a cada taula, un **Vinader**.

Vinader i **Huertas** compartien algunes coses. Una d'important és que ambdós van anar a raure a la presó per exercir el seu ofici. En el cas de **Huertas**, pel famós article sobre les vídues de militars que regentaven bordells, publicat a Tele/eXpres l'any 1975: "[Vida eròtica subterranea](#)". En el cas de **Xavier Vinader**, per la seva tasca d'investigació sobre l'activitat de la ultradreta espanyola en la guerra bruta contra ETA a l'inici dels anys vuitanta. **Vinader** va ser condemnat en democràcia, i exiliat a París. Impressionant aquest '[Vostè pregunta](#)', emès des de França per Televisió Espanyola el 1984, presentat per **Joaquim Maria Puyal**. Mirar el que va poder ser i el que és ara TVE produeix cert vertigen.

Vinader va tornar a Espanya, i va passar per la presó encara uns mesos fins que va ser indultat. Què va fer a Carabanchel? Un reportatge per denunciar la situació de les presons. Mireu: de tant en tant, quan ens conviden a fer xerrades sobre periodisme, per explicar l'experiència de CRÍTIC o de l'[Anuari Mèdia.cat](#), tendim a ser una mica comprensius amb l'autocensura i la por que tenim tots al què diran si publico això o si proposo aquest tema. Que sí, que és un mal molt estès, i cada cop més, però cal tenir en compte la precarietat laboral, les condicions actuals del periodisme i que tots tenim família. Sabeu què? Quan emprem aquests arguments, penso en **Vinader** i **Huertas** -i en molts d'altres- i em vull amagar sota la taula. Fem tots plegats una mica de vergonya.

Una generació ens està abandonant

Ahir se'n va anar **Vinader**, abans **Huertas**, **Montalban** o **Ramon Barnils**. Una generació sencera de periodistes ens va abandonant a càmera lenta i no sembla que a ningú li importi gaire. Potser

perquè els periodistes no som escriptors ni poetes ni artistes, sinó simples manobres. Massa sovint oblidem que els bons edificis els fan els bons paletes, fusters i pintors de parets. Queden alguns mestres: no puc evitar aquests dies pensar en l'**Humbert Roma**, per exemple. Però els principals culpables de l'oblit som nosaltres mateixos. Allò que anomenem "la professió". **Molt parlar de periodisme de dades i noves tendències digitals, però la veritat, la pura veritat, és que no sabem res.** No hem llegit prou **Montalban**, no hem llegit prou **Huertas**, no hem llegit prou **Vinader**, per no llegir no hem llegit ni **Barnils**.

Si es tracta de llegir **Vinader** va bé el llibre 'Xavier Vinader i Sánchez. Periodisme i compromís' (Afers, 2009), una edició a cura de **Jaume Busqué** que recull una selecció d'articles memorable, des de l'entrevista censurada a **Blas Piñar** que havia de publicar l'any 71 el periòdic 'Sabadell', el pas per Tele/eXpres, un dels diaris més lliures que ha existit mai a Catalunya (petit detall: va editarse de 1964 a 1980), l'entrevista a **Gregorio López Raimundo** a la revista 'Mundo', el pas per l'efímera revista 'Arreu', on hi ha un fantàstic perfil de l'advocat de **Puig Antich, Josep Oriol Arau** que ja li va valer una reprimenda del tribunal militar per un peu de foto agosarat... També hi trobareu l'entrevista al darrer carceller de **Puig Antich** a 'Por favor' o algunes de les investigacions sobre ETA i la ultradreta de 'Primera Plana' i 'Interviú'.

Els polítics s'han menjat el terreny dels periodistes

L'any 2008, en una entrevista de **Vicenç Molina** i **Jordi Serrano** referenciada també al llibre 'Periodisme i compromís', **Vinader** s'expressava així sobre el periodisme dels nostres temps: "els polítics s'han menjat el terreny dels periodistes, i d'alguna manera s'ha perdut la distància crítica que hi havia al començament de la Transició. És com si el polític hagués imposat el seu discurs, la seva versió, i el periodista se l'empassés i la transmetés. S'ha perdut la crítica i el debat. Me'n recordo que les redaccions bullien de discussions ideològiques. Ara s'ha tendit a la banalització, a la frivolitat, com si s'hagués passat d'uns mitjans amb voluntat de servei públic a un simple desig d'entreteniment".

Tot s'esmuny massa ràpid i hi ha massa històries per explicar. Ningú ha escrit encara el gran llibre sobre el ressorgir i l'hecatombe posterior del periodisme de la Transició/Transacció. Hi ha també la sensació que no estem a l'alçada, com a relleu. **I la trista constatació que si avui Xavier Vinader hagués començat a fer periodisme, no l'haurien volgut en nòmina a la redacció de cap diari de Barcelona ni de Madrid.** Això és així. Perquè la investigació és cara i no interessa. Perquè els periodistes d'investigació sempre porten problemes. Són tots uns torracollons.

I precisament per això, a cada taula de cada redacció ens caldria un **Xavier Vinader**. Ja em perdonareu: hi ha dies que veig que ens en sortim, i d'altres que penso que ja no hi som a temps. Avui -sense el **Vinader**- és un d'aquests darrers.